

พระกัณฑ์มหา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้อุโบสถนะ อุโบสถมันเป็นวันของสงฆ์ สังฆกรรม มีสังฆกรรม เราทำสังฆกรรมกัน
เสมอกัน ติกุญฺฐิเสมอกัน ศีลเสมอกัน ความเสมอกันมันเป็นความสุขอย่างยิ่ง ติกุญฺฐิเสมอกัน
ความเห็นเสมอกัน ถ้าความเห็นต่างกัน นานาสังวาสเกิดจากลัทธิต่างกัน

สังฆกรรมมันไม่เป็นโมฆียะ ไม่เป็นโมฆะ สิ่งที่เป็นแขนงไม่รวมกันมันจะเข้มแข็งมาก
สังฆกรรม พูดถึงทำความสะอาดของสงฆ์ให้บริสุทธิ์ ให้สะอาดเหมือนกัน ให้เป็นติกุญฺฐิ ให้เป็น
ความเห็นเหมือนกัน ติกุญฺฐิความเห็น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย “ในบรรดาสัตว์ ๒
เท้า เราตถาคตประเสริฐที่สุด” การคบบัณฑิต การคบมิตรดี คือคบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะพาไปถึงที่สุดแห่งทุกข์

สังฆกรรม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเป็นสงฆ์ เราเป็นสังฆะ เราเป็นสมมุติสงฆ์
รวมกัน ๔ องค์เป็นสงฆ์ขึ้นมา ความเป็นอยู่ของสงฆ์ถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์ในสังฆะ พระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ สังฆกรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
สาวกสาวกະผู้ที่ได้ยินได้ฟัง ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นสังฆะ สังฆะ ถ้าเป็นสังฆะได้ต้องบรรล
ุธรรม ถ้าบรรลุธรรม “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” นี้สงฆ์เกิดขึ้น
รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สิ่งที่เป็นสงฆ์ สังฆกรรมมันจะรวมไปถึงที่นั่น

ความสะอาดบริสุทธิ์อย่างนี้มันสะอาดบริสุทธิ์โดยสมมุติ นี้สังฆกรรม ธรรมและวินัยเป็น
สมมุติอันหนึ่ง สมมุตินี้เป็นบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราทำความสะอาด

จากภายนอกเข้าไป สิ่งที่ทำให้ความสะอาดจากภายนอกเข้าไป ถ้าสิ่งภายนอกสะอาดเข้าไปได้ มันสะอาดมาจากไหนละ ธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ สิ่งที่เป็นธรรมชาติมันสะอาดบริสุทธิ์ได้ไหม อากาศที่บริสุทธิ์ อากาศที่เป็นสารพิษ อากาศที่มีพิษ สิ่งที่อยู่คนจนมันเบา ออกซิเจนไม่มี คนตายได้นะ

ธาตุ ๔ มันสะอาดไม่ได้ สิ่งที่ธาตุ ๔ สะอาดไม่ได้ แล้วใครสะอาดละ สิ่งที่มีมันสะอาดไม่ได้ เพราะมันเป็นธรรมชาติ มันแปรปรวน ไม่มีสิ่งใดสะอาดได้ ธาตุ ๔ ชั้น ๕ สะอาดไม่ได้ จิตต่างหากมันสะอาดได้ จิตสะอาดได้

คูลี ถ้าจิตสะอาด จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส ก็ไอ้ตัวจิตนั้นแหละคือตัวกิเลส แล้วมันสะอาดได้อย่างไรละ สิ่งที่สะอาด จิตเดิมแท้ที่ส่องใส นี่มันเป็นสมมุติ ถ้าเป็นสมมุติมันเป็นเรื่องโลกๆ มันเป็นความสะอาดเข้ามา จิตส่องใสๆ อะไรมันส่องใส ส่องใสคู่กับเศร้าหมอง มันไม่มีอะไรส่องใสหรือ มันส่องใสไม่ได้ แต่การกระทำของเราละ **สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา** สภาวะธรรมที่เราประพฤติปฏิบัติขึ้นไปมันจะทำให้มันสะอาดเข้าไป สะอาดเข้าไป มันก็เหมือนกับสะอาดโดยธาตุ ธาตุมันสะอาด แต่ธาตุมันเป็นธาตุวิชา ธาตุมันไม่รู้ มันสะอาดได้อย่างไร ถ้ามันทำเข้าไป มรรคญาณมันจะเกิด นี่สิ่งที่จะเกิด

ความสะอาดจากภายนอก-ความสะอาดจากภายใน สิ่งที่มีความสะอาดจากภายใน สิ่งที่สะอาด โลกเขาว่าสะอาด พิสูจน์แล้วว่าเป็นความสะอาด ส่องใสๆ มันสะอาด นั่นคืออวิชา สิ่งนี้อวิชาจะเกิดหรือหัดมรรค มันเข้าไปจับสิ่งที่เป็นอวิชา อวิชามันคืออะไร ส่องใสๆ อะไรมันส่องใส สิ่งที่ส่องใสมันคู่กับเศร้าหมอง ถ้ามันสะอาด มันสะอาดเข้ามาจากข้างใน มันจะทำเข้าไป

ถ้าเป็นสังฆกรรม ถ้าเราเห็นจริงเห็นจังของมัน นี่ความจริงจัง เวลาครูบาอาจารย์สมัยหลวงปู่มั่น เวลาวันอุโบสถขึ้นไป พระรีนเริงแจ่มใส พระได้ลงสังฆกรรม ได้ฟังเทศน์ฟังธรรม มันทำด้วยความจริงจัง มันทำด้วยความจริงใจ ถ้าเรามีความจริงใจ ความจริงมันเข้าถึงใจ เพราะความจริงมาจากไหน

เพราะเราโลเล เราเป็นคนไม่จริง เพราะเราไม่จริง การกระทำไม่จริง เลยสักแต่ว่าทำ ทำเป็นพิธี ทำเพราะกลัวโดนครูบาอาจารย์เีด็ด กลัวโดนท่านว่า ทำเพราะมีคนบังคับให้ทำ มันไม่ได้ทำจากหัวใจไป

ถ้ามันทำจากหัวใจมันจะมีความเข้มแข็ง อย่าอ่อนแอ ความอ่อนแอของเราทำให้เราล้มลุกคลุกคลาน เราจะเป็นจะตายกันเพราะความอ่อนแอของเรา เรามันอ่อนแอกันเอง แล้วพออ่อนแอมันข่าอ่อน พอข่าอ่อน มือไม้จับอะไรไม่ขึ้น ยกอะไรไม่ขึ้นเลย นั่งสมาธิภาวนาก็ทำกันไม่ได้ เพราะเรามันอ่อนแอ เรามันไม่จริง ความไม่จริงมันจะเอาความจริงมาจากไหนล่ะ

ธรรมะเป็นของจริง ถ้าธรรมะเป็นของจริง เราต้องเข้มแข็ง อย่าให้สิ่งใดมันมาเกาะกินใจนะ

เราอ่อนแอกัน แล้วไม่มีจุดยืนกัน สนิมเกิดจากเหล็ก กิเลสมันอยู่กับใจ ไม่ต้องให้มันเกิดหรอก มันมีโดยธรรมชาติอยู่แล้ว แล้วมันอ่อนแอ ทำอะไรด้วยเป็นพิธีกรรม ด้วยสักแต่ว่าทำ

อันนี้มันก็คืออันหนึ่ง คืออันหนึ่งหมายถึงว่าเราถือนิสัย ครูบาอาจารย์ท่านเป็นครูบาอาจารย์ของเรา เราถือนิสัย ขอนิสัยแล้วทำตามท่าน มันก็ยังมีความดูแลใจ เหมือนนักมวยเลย นักมวยมันมีพีเลียงอยู่ เวลาขึ้นเวที โคนชกโคนตอยมา กิเลสมันถีบมา กิเลสมันสอยปลายคางมาเลย นอนอยู่กลางเวทีเลย มันกำลังมีนเลย พีเลียงขึ้นมาประคอง ให้น้ำให้ท่า นวด ฟืนสติมา แล้วให้ไปสู่มันใหม่

แต่ถ้าไม่มีพีเลียง ไม่มีครูบาอาจารย์เลย พอกิเลสมันถีบเอานะ ไปเลย “นิพพานก็ไม่มี มรรคผล บวชมาทำไม ครูบาอาจารย์ท่านก็พูดประสาแต่ท่านพูดหรอก เขียนเสียให้วักลัว นรกก็ไม่มี สวรรค์ก็ไม่มี ไม่มีอะไรหรอก เสพสุขไปวันๆ หนึ่ง” ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ ไม่ได้ถือนิสัย มันก็เป็นอย่างนั้นนะ เวลามันอ่อนแอ เวลามันล้มไปแล้วมันลุกไม่ขึ้น มันลุกไม่ขึ้นเลย เพราะมันโคนกิเลสถีบเอา นอนแผ่กลางเวทีนั้นนะ แล้วยังภูมิใจนะ “โอ้! เป็นพระนะ เป็นพระ มีคนนับหน้าถือตา”...กิเลสมันเหยียบหัวแล้วยังไม่รู้จักกิเลสมันเหยียบหัวเลย

ถ้ามีครูบาอาจารย์ ถ้าเป็นธรรม นี่ไง สังฆกรรม ถ้าเป็นธรรม การเข้าหมู่ หมู่เขาทำอย่างไรรกัน ข้อวัตรปฏิบัติมันรู้นะ ถ้าเราไม่ได้ทำมา เราไม่ได้ทำสิ่งนี้มา เวลาเข้าหมู่ไปมันเคอะๆ เจินๆ แต่ถ้ามันทำมาเหมือนกัน เวลาเข้าหมู่แล้วมันองอาจกล้าหาญ ศีลทำให้เราองอาจกล้าหาญ จะเข้าสังคมไหนก็ได้ สังคมที่เขาเป็นไป สังคมไหนเรารู้ เราก็ทำได้ เพราะเราก็มีศีลเหมือนกัน เราสะอาดบริสุทธิ์เหมือนกัน

แต่ถ้ามันเฝ้าใน มือมันเฝ้า มือมันมีแผล มันไม่กล้าหรอก มันทำอะไรมันแหงไปหมด สิ่งนี้ถ้าเราไม่มีจุดยืน เราไม่เข้มแข็ง สนิมเกิดจากเหล็ก กิเลสมันเกิดจากเรา เราไม่เข้มแข็งเอง ถ้าเราเข้มแข็ง เราตื่นตัวตลอดเวลา เราจะเคาะสนิมตลอดเวลา อย่าให้สนิมมันยึด อย่าให้ข้อมันตาย เราทำของเรา เราจะมีความจงใจของเรา

ถ้ามีความจริงใจ ความจงใจของเรา แล้วเราจงใจ เราตั้งใจ สนิมมันเกิดไม่ได้ มันเกิดไม่ได้ มันขัดเกลา ชุบควักรรมันขัดเกลากิเลส มันเป็นเครื่องมือชำระกิเลส แต่มันยังชำระไม่ได้ มันเป็นเครื่องมือ ถ้ามีเครื่องมือคอยเคาะมัน คอยทำลาย คอยเคาะมันไม่ให้มันยึดตาย เราทำของเราได้ ถ้าเราทำของเราได้ มันทำให้สนิมไม่เกิดขึ้นมา

“จิตเดิมแท้ที่ส่องใส”...ส่องใสมันคืออวิชา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันทำให้เราสดชื่น เรารื่นเริง เราอาจหาญได้ มันต้องมีสติสัมปชัญญะ คอยค้นคว้า คอยดูแล คอยดูจิตของเรา สิ่งใดที่มันผิดพลาดมาแล้ว มันควรจะมีสติ เรามีสติสัมปชัญญะว่าสิ่งนี้มันผิดแล้วเราไม่ควรทำซ้ำทำซาก ผิดแล้วก็ทำซ้ำทำซากนั่นนะ แล้วจะแก้ไขๆ จะแก้ไขอะไร ก็มันทำซ้ำ มันแก้ไขก็คือมันไม่ทำสิ มันไม่ทำสิ่งนั้นเลย สิ่งนั้นไม่ควรทำ ทำไม่ได้ก็เลิกแล้ว สิ่งที่ทำมาแล้วมันผิดพลาดแล้วมันก็ไม่ควรทำอีกแล้ว ไม่ควรทำ ทำอย่างไร ทำข้อวัตรไปแต่ไม่ทำซ้ำลงไป ทำซ้ำลงไปมันก็ไอรอยเดิมนั่นนะ มันรอยเดิม สนิมมันเกาะอยู่แล้วแล้วยังใส่สิ่งที่ไปเร่งมันอีก นี่เร่งมันอีก

หยุดมันเลย เปลี่ยนแปลงเลย เปลี่ยนแปลงเลย ทำอย่างนี้ไม่ได้ ถ้าทำอย่างนี้ ไม่ทำ ไม่ทำ ไม่ควรทำมันอีกแล้ว ถ้าทำอีกมันก็เข้ารอยเดิม ร่องน้ำมีน้ำอยู่ ร่องน้ำจะลึกไปเรื่อยๆ สันดานมันเป็นอย่างนี้ เราถึงต้องเปลี่ยนแปลง ขัดเกลา ในเมื่อเรายังมีกิเลสในหัวใจอยู่ การกระทำของเราต้องฝืนตลอด นี่คือการฝืนความรู้สึก

ไอนี้มันไม่ใช่ออย่างนั้นนะ “โธ้ย! ทำอย่างนี้เป็นอย่างนี้ พอใจอย่างนี้แล้วทำซ้ำทำซากไป นี่คือการวินัยๆ”...ทำไมมันชื้อบื้อขนาดนั้นนะ เข้าไปทางนี้ มันเหมือนมวย มันเปิดช่องให้เขาสวนหมัดมา แล้วมันก็ยังเปิดให้เขาสวนมา สวนแล้วล้มอยู่กลางถนน แล้วก็ยังเปิดให้เขาสวนอีกๆ ทำไมมันชื้อบื้อขนาดนั้นนะ ปิดสิ ปิด ปิดก็คือไม่ทำ ปิดทางที่เขาสวนหมัดมา ปิดให้อยู่ๆ ถ้ามันอยากทำ ปิดมันสิ ไม่ทำ ไม่ทำ ฝืนมัน มันจะมีอะไรละ

ไม่ทำไปมันก็มีโชโหม มันมีความน้อยเนื้อต่ำใจ มันมีผลตอบสนองมา เพราะไม่ได้ตั้งใจ มันไม่ได้เอียงกิเลสหรอก นี่ถ้ากิเลสไม่ได้ตั้งใจ พอได้ตั้งใจมันก็ไม่ มี เพราะน้อยเนื้อต่ำใจ คุณ ถ้ามันอยู่ในหมู่คณะ “เกรงใจเขา เกรงใจ”...มันจะไปเกรงใจทำไม กิเลสนะ ไม่ต้องไปเกรงใจเขาหรอก ถ้ามันทำแล้วผิด อย่าไปยุ่งกับเขา ถ้าเขาจะทำ ปล่อยให้เขาทำไป มันมีครูมีอาจารย์ เดี่ยวครูบาอาจารย์ก็จัดการเอง

เพราะทิวัจฉิ มันเป็นจรตนิสัย จรตนิสัยของคนมันก็ไม่เหมือนกัน ความเห็นของคนก็ไม่เหมือนกัน สิ่งที่ไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันก็เรื่องของเขา แต่ถ้าเขาทำของเขา มันเป็นสันดาน สันดานถ้ามันหนามันก็เป็นอย่างนั้นนะ เพราะสันดานมันเป็นอย่างนั้น แต่ถ้าสันดานมันดีขึ้นมา มันก็แก้ไขขึ้นมา เดี่ยวเขาปรับตัวขึ้นมา เขาต้องเห็นของเขาเอง

คุณ ถ้าเรากินแต่ของแสงเข้าไป มันจะไม่ใช่โรคเป็นภัย มันเป็นไปได้อย่างไร นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันทำผิดอยู่บ่อยครั้งๆ เข้า เดี่ยวความผิดมันต้องเปิดออกมา ความลับไม่มีในโลกหรอก ถ้าเขาทำของเขา ไม่ต้องไปเกรงใจ เขาชวน เขาต้องการให้ไปทำกับเขา ไม่ต้องไปทำกับเขา มันเป็นคนดีและความเลวของเขาเอง ใครทำคนนั้นจะได้ความดีความเลวของเขาเอง เรายืนอยู่ในธรรมวินัยของเรา แล้วเราทำแต่คุณงามความดีของเรา ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว ช้าหรือเร็วเท่านั้นเอง ทำดีต้องเป็นคนดี ถ้าเราทำดีของเรา ความดีทำยากไหม

ก็มันปลาเป็น ปลาเป็นก็ว่ายทวนน้ำ ไอ้ปลาตายมันตายแล้ว ปลาตายแล้วมันลอยไปตามน้ำ นี่เหมือนกัน ทำสบายๆ เอาแต่สะดวกสบาย แล้วก็ลอยเหมือนคนตาย ลอยไปตามน้ำ ใครมาก็เกรงใจเขาๆ มันไม่มีความหมายหรอก เรื่องของโลก ไม่ต้องไปเกรงใจใคร มันสะดวกสบายอยู่แล้ว เพราะมันมีข้อวัตร มันมีคำสั่งอยู่แล้ว มันเป็นวัตรปฏิบัติของพระป่าเรา

คุณ สมัยพุทธกาล คหบดีเขาไปวัด ไปถึงก็เห็นพระไม่มีเลย ก็เคาะระฆัง ก็เห็นพระ ต่างคนต่างเดินมา ไปฟ้องพระพุทธเจ้าเลยที่พระทะเลาะกัน พระไม่พูดกันเลย นี่ความเห็นของโลกเอามาเป็นใหญ่ไม่ได้นะ

สิ่งที่เราไปสร้างวัดสร้างวาที ที่เราไปทำ เราเอง เราเป็นคนยืนยันเองว่าเราต้องการอย่างนั้นๆ ก็โยนมาที่เราสิ เราเป็นคนบังคับ เราเป็นคนตั้งข้อวัตรเอง ถ้าเราตั้งข้อวัตรเอง ผิดถูกมันอยู่ที่เรา มันสบายมาก สบายมาก โยนมาเลย บอกว่าอาจารย์ไม่ให้ทำ ก็เท่านั้น ง่ายๆ เลย ไม่ต้องให้ใคร

มาลูบหัวเล่นหรือ ออก อยู่ดีๆ ก็มั่วไปให้เขาเหยียบ แล้วก็ให้เขากระแทบด้วย ให้กิเลสมันสอยหงายท้องเลย แล้วอวดเก่ง...ไม่ต้องอวดเก่งเลย มันมีแบบอย่างอยู่แล้วไง

เราเป็นมาก่อน เรื่องอย่างนี้ไม่ใช่ว่าอวดนะ มาอยู่ที่โพธารามใหม่ๆ เขาเรื่อยแปด เพราะอะไร เพราะไม่มีใครรู้จักเลย ๒๐ ปีที่แล้ว ใครมาก็ “มาจากไหน”

“มาจากหลวงตามหาบัว”

ไม่รู้รู้จักหรือ รู้จักแต่พระพื้นที่ของเขา แล้วทำอะไรไปก็เหมือนคนบ้า เหมือนคนบ้า จนชาวบ้านเขาพูด “วันๆ ไม่เห็นมันทำงานอะไรเลย เดินไปก็เดินมา” นี่เขาเห็นว่าการเดินจงกรมเป็นการเสียเวลาเปล่า เขาคิดว่าเราไม่ได้ทำอะไรเป็นประโยชน์กับโลกเลย แต่มันเป็นคุณงามความดีของเรา นั่งสมาธิภาวนา เดินจงกรมอยู่นี่มันสุดยอดของสมณะเลย เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้เป็นวิธีการ

ในเมื่อเรามีเหตุที่จะเข้าไปเอามรรคผลนิพพาน เรามีเครื่องมือ เรามีปัจจัยเข้าไปยับยั้งสิ่งที่จะเป็นประโยชน์กับศาสนา แล้วเราปฏิเสธเครื่องมือที่จะเข้าไปยับยั้งมรรคผล แล้วไปทำเรื่องโลกๆ ไปก่อสร้าง ไปทำอะไรที่เป็นประโยชน์ “โอ้! พระที่นี้ดีเนอะ ได้ก่อสร้าง ได้ทำเป็นสาธารณประโยชน์บ้าง ได้คู่มือ ได้รักษาคณไข้”

มันบ้า นี่พระ ไม่ใช่กรรมประชาสงเคราะห์ กรรมประชาสงเคราะห์เป็นเรื่องของโลกเขาดิรัจฉานวิชา วิชาที่ทำให้เน้นซ้ำในการเข้าถึงมรรคผลนิพพาน

ในเมื่อมันเดินจงกรมอยู่นี่มันไม่เป็นประโยชน์กับใคร เขาไม่ได้ประโยชน์อะไรกับเราเลย แต่เขาได้โดยเขาไม่รู้ตัวเลย มันจะเป็นประโยชน์มหาศาล ถ้าเมื่อพระองค์นั้น ผู้ที่ประพฤติดังนั้นเข้าถึงธรรมวินัย คุณวิเศษ มันชำระล้าง คนเรามีกิเลสปกคลุมหัวใจอยู่ แล้วกิเลสทำให้มืดบอด ไม่เข้าใจสิ่งใดๆ ในโลกนี้เลย แล้วมีพระองค์หนึ่งเปิดหัวใจขึ้นมาให้สว่างไสว ในเมื่อหัวใจนี้มันสว่างไสวขึ้นมาแล้ว ดวงใจของทุกดวงใจเป็นอย่างนั้นหมด ถ้าดวงใจดวงนี้สว่างไสว ดวงใจดวงนี้เข้าถึงวิธีการชำระกิเลสแล้ว ทุกดวงใจเป็นอย่างนี้

จากใจดวงหนึ่งให้ใจดวงหนึ่ง คุณวิเศษ จักรวาลมืดหมด แล้วมีโลกอยู่โลกหนึ่ง มีดวงใจอยู่ดวงหนึ่งที่มันสว่างขึ้นมา ดวงใจสว่างขึ้นมามันจะเป็นประโยชน์กับจักรวาลนี้ไหม จักรวาลถ้าไม่มีดวงอาทิตย์ ยุ่งไปหมดเลย เพราะดวงอาทิตย์เป็นพลังงานทั้งหมดที่ให้อยู่กับจักรวาลนี้ แล้วใจที่

มันสะอาดขึ้นมา มันเหมือนกับดวงอาทิตย์ที่สว่างขึ้นมาในโลกมืด มันเป็นประโยชน์นะ ตั้งแต่ เทวดาลงมา เทวดา อินทร์ พรหม ทั้งคนที่มันคิดว่า “พระทำอะไร วันๆ หนึ่งเดินไปเดินมา วัน หนึ่งเห็นเดิน ไปก็เดินมา ไม่เห็นทำอะไรกันเลย”

ก็ไอ้เดินไปเดินมา มันจะเข้าไปถึงมรรคผลนิพพาน มันจะเข้าไปถึงสัจจะความจริง แต่โลก เขาไม่รู้ โลกเขาไม่รู้ เขาก็คิดเป็นเรื่องธรรมดา แล้วเราจะไปทุกข์ร้อนอะไรกับไอ้คนบ้าคนบอที่ มันมาตีมึงละ แล้วเราไปสร้างวัดสร้างวากันแล้ว แล้วเอาคนบ้าคนบอเป็นเจิมทิส มันจะเป็นวัดไป ได้อย่างไร มันก็เป็นโลกนะสิ

ถ้าเป็นโลกขึ้นมา คุณติ กรรมการศาสนาเผยแผ่ธรรม วัด สำนักปฏิบัติ สำนักปฏิบัติ ต่างจังหวัดมันจะปฏิบัติอะไร เดียวนี้เขาทำหนัง เขาทำได้ดีกว่านี้อีก คุณหนังเรื่องพระพุทธเจ้าสิ เขา สร้างมาเลย พระพุทธเจ้าเกิดเมื่อไหร่ เขาสร้างได้ดีกว่าอีก แล้วไอ้พระหัวโล้นๆ จะไปสร้างสำนัก ปฏิบัติขึ้นมาเป็นพิธีกรรมกัน มันก็โรงงาน หุ่นยนต์ โรงงานประกอบรถยนต์ แล้วรถยนต์มันเอา มาทำเป็นเศษเหล็ก มนุษย์นะเว้ย! บวชพระด้วย หัวโล้นๆ ด้วย มันจะทำเป็นหุ่นยนต์ได้อย่างไร มันมีศักยภาพของการพ้นจากกิเลสเว้ย!

ในเมื่อมีศักยภาพของการพ้นจากกิเลส มันก็ต้องทำจริงทำจังสิ เราทำจริงทำจัง มันจะเอา โลกเป็นใหญ่ได้อย่างไร มันจะไปฟังเขาทำไม ไม่ต้องฟังใครเลย ข้อวัตรปฏิบัติของตัวทรงไว้ให้ ได้ ต้องเข้มแข็งขึ้นมา ข้อวัตรต้องยืนให้ได้ ถ้าข้อวัตรยืนให้ได้ นั่นนะเครื่องมือ เครื่องมือที่เข้าไป ถึงมรรคผลนิพพาน

เครื่องมือมรรคผลนิพพาน ทำลายมันก่อน ทำลายเครื่องมือมันแล้วบอก “คุณปฏิบัติ คุณ เป็นพระป่า คุณจะเข้าสู่มรรคผลนิพพาน” มันจะเป็นไปได้อย่างไรในเมื่อเครื่องมือเข้าไปทำมันไม่มี ธรรมและวินัยของพระพุทธเจ้ามันไม่มี ถ้ามันไม่มี มึงจะเอาอะไรเป็นเครื่องไปถึงธรรม ในเมื่อมึง ทำลายเครื่องมือตัวเอง เครื่องมือที่จะเข้าไปถึงธรรม มึงทำลายตัวเอง แล้วบอกว่า “คุณเป็นนัก ปฏิบัติๆ”...นักปฏิบัติขี้หมา

นักปฏิบัติมันต้องเข้ามาที่นี้ เหมือนหมอละ คุณติ เขาเรียนหมอละ จะกินอาหารอะไร เขา รู้ว่าเป็นโทษ เขาจะไม่กินสิ่งที่เป็นโทษกับร่างกายนะ แล้วการดำรงชีวิต ไม่ฝืนมัน ต้องออกกำลัง กาย ต้องเคลื่อนไหวให้ร่างกายมันแข็งแรงขึ้นมา หมอเขายังรู้เลยว่า การดำรงชีวิต ๑๐๐ ปีจะอยู่ได้ อย่างไร ความเป็นไปของร่างกายนี้มันจะเป็นไปได้อย่างไร นี่ทางหลักวิชาการนะ

แล้วนี่ก็เหมือนกัน ธรรมและวินัยมันเป็นสมมุติ ธรรมและวินัย สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา สภาวะธรรมทั้งหลายนี้เป็นอนัตตา สภาวะธรรมมันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป อนัตตาคือมีอยู่ แต่มันไม่เป็นรูปธรรมที่จะจับต้องได้

แต่ถ้ามัน สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมนี้แปรสภาพหมด เขาว่า “นิพพานก็เป็นอนัตตา”

ถ้าเป็นอนัตตา มีนิพพานทำไม นิพพานพ้นจากอนัตตา สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นอนัตตา มันเกิดดับอยู่ที่นี่ มันเกิดขึ้นมาชั่วคราว ถ้าเรามีความสามารถ เราจะสร้างมันขึ้นมา สร้างมันขึ้นมา สติขึ้นมา นึกขึ้นมา ฝึกขึ้นมา สติขึ้นมา ทำสมาธิขึ้นมา แล้วออกค้นคว้าปัญญาขึ้นมา สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา สภาวะธรรมนี้เป็นอนัตตา ความคิดก็เป็นอนัตตา สรรพสิ่งมันมีอยู่แล้ว แต่มันเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา แล้วเราไม่มีความสามารถเอามาใช้ประโยชน์ได้

ตั้งสติขึ้นมา มีสติสัมปชัญญะขึ้นมา ทำจิตให้สงบเข้ามา สิ่งนี้มันจะเกิดขึ้นมา

ของมีอยู่ แต่ใช้ไม่เป็น ธรรมวินัยจากข้างนอกก็ไปปลงล้างมัน เอาโลกเป็นใหญ่ ถ้าเอาธรรมเป็นใหญ่ ทั้งมัน ทั้งมัน โลกจะติเตียนหรือจะชื่นชมมัน คนโง่ติเตียน คนโง่ชื่นชม ไม่มีความหมายเลย คูสิ เราเล่นกับหมา หมามันกระดิกหาง มันเลียปาก มันรักเจ้านายมัน มีประโยชน์อะไร มันมีความอบอุ่นเท่านั้นเอง แล้วหมามันสอนเราได้ไหม หมามันสอนคนได้ไหม หมามันรักษาคนรักษาเจ้านายมัน มันให้ความปลอดภัยกับเจ้านายมัน แต่มันสอนเราได้ไหม

โลกเขาเป็นอย่างนั้นนะ มันเลียปากมึง มันกระดิกหางให้มึง แล้วมึงไปยุ่งอะไรกับมัน มันก็เท่านั้นนะ โลกๆ โลกไม่มีความหมายเลย ถ้ามันมีจุดยื่นขึ้นมา โลกไม่มีความหมายหรอก เราอยู่กับโลกโดยไม่ติดโลก เห็นไหม เราอยู่กับหมา หมามันให้ความปลอดภัย หมามันให้ความอบอุ่น แต่หมามันให้มึงพ้นจากกิเลสได้ไหม

แต่ถ้าเป็นธรรมวินัย เรื่องของโลก เราต้องเอาธรรมวินัยเป็นที่ตั้ง สิ่งใดที่ควรและไม่ควร มันควรรู้ว่าอันนี้ควรหรือไม่ควร ถ้าไม่ควร เราอย่าไปยุ่งกับเขา อาศัยเขาอยู่ บิณฑบาตกับเขา ความเป็นอยู่นี้อยู่กับเขา บังคับเครื่องอาศัยอยู่กับเขา แต่เราเป็นอาจารย์เขา เราเป็นศากยบุตรพุทธชิโนรส เราต้องมีจุดยื่นของเราดี เรามีจุดยื่นของเรา ถ้ามีจุดยื่นของเรา มันจะย้อนกลับมาที่ธรรม

สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา สิ่งที่มีอยู่ ถ้ามันเคลื่อนไหว มันมีอยู่ พอมีอยู่ ไปกับเขา อยู่กับเขา แล้วมันเป็นประโยชน์อะไรกับเรา เราโง่ขนาดนั้นหรือ

แต่ถ้าเราเป็นลูกศิษย์มีครูบาอาจารย์ สิ่งที่เราอาศัยกับเขา แต่เราก็มีจุดยืนของเรา แล้วจุดยืนของเรา ตั้งสติขึ้นมา ระลึกขึ้นมา ของมีอยู่ ถ้ามันส่งออกไปเอาข้างนอกมันก็เป็นเรื่องของโลกๆ หมด ถ้ามันทวนกระแสกลับมานั่นก็เป็นเรื่องของธรรมหมด เรื่องของธรรม มันจะมีสติขึ้นมา มีสมาธิขึ้นมา ถ้ามีสติสมาธิขึ้นมา มันจะเป็นประโยชน์อะไร ประโยชน์กับใคร? ก็ประโยชน์กับไอ้คนทำนะสิ ใครทำใครได้ นี่คบบรรณวินัย คบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้แล้ว “อานนท์ ถ้าเราตายไปแล้ว ธรรมวินัยจะเป็นศาสดาของเธอ”

เราเกิดทันหรือไม่ทันองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราเกิดทันธรรมวินัย ธรรมวินัยนี้เป็นสมมุติ สมมุติ สมมุติเพราะมันเป็นวิชาการ มันยังไม่เป็นสมบัติของเรา แต่ถ้ามันเป็นสมบัติของเรา มันเป็นความจริง เพราะเราจับต้องได้ เราสัมผัสได้ จับต้องได้หรือสัมผัสได้นี่มันเป็นของใคร? ของคนที่ทำ ถ้าทำขึ้นมามันเป็นประโยชน์กับเราหรือยัง ประโยชน์ของเรา สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา เพราะอะไร เพราะมันเป็นสมาธิ เดี่ยวมันก็เสื่อม เดี่ยวมันก็เสื่อม ปัญญาเกิดขึ้นมา มีปัญญาขึ้นมา ใคร่ครวญ เดี่ยวมันก็หมดไป มันเป็นของเราหรือยัง นี่ไง สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ธรรมที่เป็นอนัตตา ปฏิบัติเข้าไปบ่อยครั้งเข้าๆ ถึงที่สุดมันไม่เป็นอนัตตาหรอก เป็นอกุปปธรรม ไม่ใช่กุปปธรรม กุปปธรรมเป็น สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา

สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา มันเป็นกุปปธรรม คือเป็นสภาวะธรรมที่มันมีอยู่ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคนขึ้นมานอนอยู่ที่นี่ แต่ประพฤติปฏิบัติขึ้นไปจนมีครูบาอาจารย์ขึ้นมา จากใจดวงหนึ่ง ใจดวงที่เคยผ่านขึ้นมา ถ้าใจคนที่ไม่เคยผ่าน พุดไม่ได้ ไม่รู้วิธีการ เรียนมาจนตาย ตายแล้วเรียนใหม่ก็อยู่ที่นั่นนะ เพราะเป็นเรื่องของสมมุติ มันเป็นไปไม่ได้

แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันมีการกระทำ มันต้องทำได้ ทำได้ ถ้าทำไม่ได้ ทำได้กับทำไม่ได้มันต่างกันอย่างไร ไอ้ที่ทำได้ ไม่ได้เพราะอะไร ไอ้ที่ได้ ได้เพราะอะไร ได้เพราะมันมีจุดยืนได้เพราะเป็นคนจริง จริงเพราะอะไร จริงเพราะเรายืนอยู่ในหลักความจริงของเรา ถ้ายืนอยู่ในหลักความจริงของเรา เรายืนอยู่ในหลักความจริงของเรา มันเข้าไปถึงหลักความจริงของเรา แต่ถ้ามันเป็นกิเลส มันก็หลักความจริงของกิเลสไป

ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา อะไรที่มัน สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา สภาวะที่มันเป็นอนัตตา ที่มันเป็นไป ที่มันหมุนเวียนไป แต่เราใช้สติ เราใช้สมาธิเข้าไป มันก็มีศีล สมาธิ ปัญญา

สัมโพชฌงค์ ตรีกในธรรม ชัมมวิจยะ มีสัมโพชฌงค์ มีการตรีก มีวิจัยในธรรม มีสิ่งต่างๆ ธรรม สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา นี้เอาวิจัยขึ้นมาเพราะของมันมีอยู่ แต่มันไม่ใช่ของที่สั่งขึ้นมาเป็นวัตถุ มันเป็นของที่เกิดขึ้นจากภายใน

คูลี เวลาเราเรียนหนังสือ มันต้องมีกระดานดำ ครูเขาจะเลกเซอร์ เขาจะเขียนให้ดูว่าเป็นอย่างไรๆ แต่เวลาประพุดติปฏิบัติมันเป็นอยู่ในหัวใจ ภาวสวะ ภพ สถานที่มันเกิด สถานที่ทุกขมันเกิด สถานที่มันเป็นไป สถานที่มันเกิดสมาธิ นี่ใจ ข้อมูลใจ ถ้าเข้าไป ใครเข้าไปเห็น ใครเข้าไปทำ จิตมันเห็น จิตมันทำ จิตมันเป็นไปได้ พอจิตมันเห็น จิตมันทำ จิตมันคลี่คลายมันไป มันคลี่คลายมันไป ส่วนการคลี่คลายออกไปนั้นนะ สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา มันเป็นตทังคปหาน ตทังคปหานคือ มันปล่อยาวงๆ กันชั่วคราว นั้นนะ สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา

ในการฝึกฝน ในการทำอะไรทำนา ตั้งแต่ปู่ย่าตายายมาก็ทำลงพินนา ทำลงพินนาเมื่อไหร่มันก็ได้ข้าวขึ้นมา นี่เหมือนกัน ในการประพุดติปฏิบัติก็ทำลงที่ใจ ทำลงที่ภาวสวะ ทำลงที่ภพ

นี่ภพก็ไม่รู้จัก สมาธิก็ไม่รู้จัก พระถ้าไม่ทรงธรรมทรงวินัย ธรรมวินัยจะให้ใครทรง จะให้ใครรู้ ธรรมะก็อยู่ในตัวพระไตรปิฎก รื้อค้นกัน เปิดกัน พระไตรปิฎก ปลูกมันกินหมดทั้งเล่ม ปลูกกินเข้าไปเลย พระไตรปิฎก แล้วมันรู้อะไร ไม่ต้องอ่าน กินเข้าไปยังไม่รู้เลย เพราะอะไร เพราะมันเป็นสมมุติ มันเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ถ้าเป็นของเรา เราเปิดค้นขึ้นมาแล้วเราพิจารณา เหมือนกับเที่ยวป่าช้าเลย ซากศพมันเป็นประโยชน์อะไร ซากศพมันก็มีแต่จะย่อยสลายของมันไป ซากศพทุกซากศพมันจะย่อยสลายของมันไป มันเป็นประโยชน์กับใคร

แต่เพราะมีบุคคล มีภิกษุ มีสมณะที่เข้าไปฟัง ฟังขึ้นมาแล้วย้อนกลับมา ใครเป็นคนฟัง ถ้าไม่มีลูกตามันจะเห็นไหม ถ้ามีลูกตา ตาบอดมันจะเห็นไหม มันมีจิต จิตมันฟัง ฟัง เกิดสภาวะขึ้นมามันก็ถึงจิต พอจิตมันฟังขึ้นมา มันขยายส่วนแยกส่วน ขยายส่วนแยกส่วน ใครเป็นคนรู้ ใครเป็นคนรู้ ใครเป็นคนเห็น? จิตเป็นคนรู้เป็นคนเห็น

พระไตรปิฎกก็เหมือนกัน ใครเป็นคนศึกษามัน ก็ไอ้พระภิกษุ ก. ภิกษุ ข. ที่ไปอ่านมันอ่านมันเฉยๆ อ่านมันเข้ามา อ่านมันเข้ามาแล้วได้อะไรขึ้นมา อ่านเข้ามาก็ให้เกิดความงง ความสับสนแท้ ความเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง

แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สมาธิเป็นอย่างนี้เว้ย! ปัญญามันเกิด มันเกิดอย่างไร ปัญญา มันเกิดขึ้นมา เกิดมาจากภายใน ภายในมันแยกแยะของมัน มันทำของมัน สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา มันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ อ้อ! มันเป็นอนัตตาอย่างนี้เอง เป็นอนัตตาเพราะความโง่ โง่เอง สมาธิที่รักษาไม่เป็น พอทำสมาธิขึ้นมาได้ พอเป็นสมาธิก็เสื่อมไป เสื่อมไปก็เข้าสมาธิไม่เป็น เข้าสมาธิไม่ได้ เพราะอะไร เพราะไม่ชำนาญในวิธี ไม่มีความชำนาญ

ฝึกฝนเข้าไปจนชำนาญขึ้นมา อ้าว! สมาธิก็เป็นของเรา ให้มันเสื่อมต่อหน้าสิ สมาธิให้มัน เสื่อมไป เสื่อมไปเลย ในเมื่อเราทำเหตุได้ ใครไปกลัวความเสื่อมของสมาธิ แต่เพราะทำไม่เป็น พอมันสั่นหล่นขึ้นมา เป็นสมาธิหนสองหนก็ไปตื่นตื่นไปติดใจกับมัน ได้สมาธิ วังตะครุบงา สมาธิเป็นอย่างนั้นๆ วังตะครุบสมาธิ อีก ๑๐๐ ชาตาก็ไม่มีทางได้สมาธิ

แต่ถ้าอยู่กับเหตุ ตั้งสติไว้ กำหนดคำบริกรรมไว้ ปัญญาอบรมสมาธิไว้ อยู่ที่เหตุ สมาธิมัน จะไปไหน ในเมื่อเราจุดไฟอยู่ที่นี่ ไฟมันติดอยู่ที่นี่ ความร้อนมันจะไปไหน เอาสิ่งนี้ตั้งไฟ มันจะไม่ สุก เป็นไปได้อย่างไร ในเมื่อเราเป็นคนรักษาไฟนี้อยู่ สมาธิก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสติ เรามีเหตุมี ปัจจัยของมันอยู่ สมาธิมันจะไปไหน มันอยู่ในการควบคุมของเราทั้งหมดเลย

แต่เนี่ยเพราะอยากได้สมาธิ “สมาธิ ว่าง สบาย” แล้ววังไปไม่เคยเจอสมาธิเลย เพราะอะไร เพราะมันเสื่อม มันเสื่อมไปหมดแล้ว มันจะเจริญแล้วเสื่อมๆ มันเป็นสภาวะของมัน นี่ สัพเพ ธมฺ มา อนตฺตา มันเป็นอนัตตา มันควบคุมไม่ได้ ไม่มีสิ่งใดจะควบคุมมันได้ มันเป็นอนัตตา แต่ถ้ามันเป็น ความจริงของเราขึ้นมา ความจริงขึ้นมา มันจะเป็นอนัตตาไม่เป็นอนัตตาเรื่องของห้วงมัน มัน จะเป็นอย่างไรมันก็เป็นธรรมชาติของมัน เราสร้างเหตุของเราไว้

ในเมื่อธรรมที่เป็นสมมุติมันเป็นอย่างนี้ มันยังเกิดดับ มันยังมีการก้าวเดิน มีการ เคลื่อนไหว เรานี้มาจากสกปรกนะ “อภิธรรม ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น ปรมัตถธรรม” มันเหมือนกับเราใช้น้ำมันสำเร็จรูป เบนซินก็คือเบนซิน โขลาก็คือโซลา น้ำมันก๊าดคือน้ำมันก๊าด ทุกอย่างมันเป็นน้ำมันสำเร็จรูปหมดเลย แล้วมันมาจากไหนล่ะ มันมาจาก ที่เราไปเห็นที่ปั๊มไง เราไม่เห็นที่มาของมันนะ ที่มาของมันมาจากน้ำมันดิบเว้ย! น้ำมันดิบมันมา จากไหน น้ำมันดิบเขาต้องขุดขึ้นมาจากใต้ดิน

นี่ก็เหมือนกัน ทุกข์มันมาจากไหน อภิธรรมมันมาจากไหน ความสะอาดบริสุทธิ์มัน สะอาดบริสุทธิ์มาจากไหน ถ้ามันไม่มีความสกปรกมาก่อน ไม่มีต้นเหตุมาก่อน มันสะอาดได้ที่

ไหน เอาอะไรสะอาด เอาอากาศมาสะอาดหรือ เอาอากาศ เอาสรรพสิ่งในแร่ธาตุมาสะอาด มันก็เรื่องของเขา เห็นไหม เรื่องของหัวใจ เรื่องอวิชชาละ มันก็ต้องมาจากอวิชชาเว้ย! ถ้ามาจากอวิชชา มันต้องทำสมณะ ทำความสงบเข้าไป

อภิธรรมจะมีต่อเมื่อจิตมันสะอาด อภิธรรมไม่ผิด น้ำมันสำเร็จรูปมันผลิตที่ไหน น้ำมันสำเร็จรูปที่เขาเอามาทำเป็นธุรกิจของเขา เขาค้าขายของเขา เราใช้พลังงานของเรา แต่เพราะเขาเป็นบริษัทของเขา เขาตลาดของเขา เขาซื้อน้ำมันดิบมา น้ำมันดิบ อุปสรรคที่น้ำมันดิบเขาขุดขึ้นมา นี่ก็เหมือนกัน จิตที่มันสะอาด มันจะเป็นอภิธรรม มันก็มาจากจิตที่สกปรก จากจิตที่มีอวิชชา

ธรรมในพระไตรปิฎกเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นทฤษฎีทางวิชาการ การค้นคว้าน้ำมันมาใช้ การค้นคว้าทฤษฎีว่าการจะมีน้ำมันต้องมีน้ำมันดิบ ต้องขุดเจาะน้ำมันดิบขึ้นมา ต้องลำเลียงน้ำมันดิบขึ้นมาโรงกลั่น กลั่นเสร็จแล้วถึงส่งมา ถึงเป็นน้ำมันสำเร็จรูป แต่เราไปรู้จักแค่น้ำมันสำเร็จรูปไป เราไปรู้จักแค่มันเป็นน้ำมันสำเร็จรูปที่เราเอามาใช้ แล้วก็เอาน้ำมันสำเร็จรูปมาวิจยกัน แล้วมันมาจากไหนละ มันสืบต่อไม่ได้เข้าไปถึงอวิชชา มันสืบต่อไม่ได้ถึงต้นคนผลิต มันค้นคนผลิตไม่ได้ แต่พอกำหนดพุทโธๆ ทำกรรมฐานจะเข้าไปถึงต้นขั้ว เขาว่า “มันเป็นสมณะ มันแก้กิเลสไม่ได้”...นี่มันไปตัดตอนกัน คนไม่เป็นคือคนไม่เป็น คนโง่ก็สอนคนโง่ แล้วมันก็เชื่อกัน โง่ๆ แล้วมันก็โง่อยู่ในได้อวิชชาเนี่ย

แต่ถ้าเราทำของเราขึ้นมา มันจะเห็นไปหมด มันจะรู้ จิตสงบเป็นอย่างนี้ จิตที่มันพุ่งชาน จิตที่เราควบคุมตัวเองไม่ได้ เราถึงเป็นคนไม่จริงไม่จัง กิเลสมันถีบหงายท้องๆ นอนแผ่กลางเวทีตลอดเวลา ปฏิบัติไปอย่างนั้นนะ โง่ๆ อยู่อย่างนั้นนะ แต่พอมันจริงขึ้นมา มันไล่ต้อนเข้ามา มันรู้ถึงหมัดถึงเข่าของกิเลสที่มันถีบมา ถ้ามันฉลาดขึ้นมา มันจะรู้ว่ามันถีบเราอย่างไร มันก็ปิดไปเรื่อยๆ ต่อสู้กับกิเลสเรื่อยๆ พอต่อสู้มันก็รู้ นี่หาน้ำมันดิบ ถ้าไปเจอน้ำมันดิบ จิตสงบขึ้นมา

อ้าว! ทำไมไม่เป็นอภิธรรมละ ทำไมไม่สะอาดบริสุทธิ์ นี่มาจากไหนละ มันสะอาดบริสุทธิ์จากฟ้าหรือ ไม่มี ไม่มี ถ้าไม่มีต้นขั้ว ไม่รู้จักวิธีการทำ ไม่มี น้ำมันสำเร็จรูปไม่มี น้ำมันสำเร็จรูปไม่มีหรือ มีแต่บริษัทที่เขาค้าน้ำมัน ไม่มีสำหรับเราเพราะเราทำของเราไม่ได้

ถ้ามันเข้าไปถึงตรงนั้นแล้ว พอจิตมันสงบเข้ามา หัดค้นคว้า เพราะมันเจริญแล้วเสื่อมตลอดไป มันจะเจริญแล้วเสื่อมอยู่อย่างนี้ เจริญแล้วเสื่อมๆ มันเป็นธรรมชาติของมัน ถ้าเป็นธรรมชาติของมัน สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ความว่ามันเป็น สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา แล้วผู้ค้นคว้า ผู้

ฝึกฝน ผู้ที่มีการกระทำ มันจะเข้าใจว่าอะไรเป็น สัพพะ ธมฺมา อนตฺตา อะไรเป็นธรรมเหนือโลก เป็นธรรมชาติ เป็นธรรมที่ไม่มีการแปรสภาพ เป็นธรรมที่คงที่ คงที่ไม่ใช่อนัตตา การเป็นอนัตตา คือมันแปรสภาพ อนัตตาคือเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป นิพพานจะเป็นอนัตตาไม่ได้ นิพพานจะมีการเปลี่ยนแปลงไม่ได้ นิพพานนี้เป็นนิพพาน

แล้วนี่บอกว่า “เออ! นิพพานกุศิด กุเปลี่ยนนิพพานใหม่”... ใอนันมันนิพพานโกหก มันเป็นนิพพานของนิยายธรรม “นิพพานเป็นอย่างนั้น วันนี้นิพพานแล้วมันยังไม่สะอาด ทำซ้ำให้นิพพานมันสะอาดขึ้นไปอีก นิพพานมันจะเจริญขึ้นไป นิพพานมันจะมีขึ้นตอน นิพพานหนึ่ง นิพพานสอง”...นิพพานนรก มันพาลงนรกกันหมด นิพพานของสัตว์โลก มันไม่ใช่นิพพานขององค์สมณะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ในบรรดาสัตว์ ๒ เท้า เราประเสริฐที่สุด” การคบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะพาถึงที่สุดแห่งทุกข์ เห็นใหม่ นิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช่นิพพานอย่างนั้น นิพพานอย่างนั้นมันเป็นนิยายธรรม แล้วโลกมันสื่อสารกันด้วยตรรกะ ด้วยปรัชญา เพราะอะไร เพราะสื่อสารแล้วสัตว์โลกมันเข้าใจได้ สื่อสารออกมาเป็นนิยายธรรม เป็นนิยายธรรมะ แล้วสื่อสารนิยายธรรมะเป็นปรัชญา โครขยายความ โครแยกส่วนขยายส่วน “โอ๊ย! สูดยอดๆ”...นิพพานนรก “นิพพานสงบเย็น นิพพานเป็นความว่าง”...นิพพานนรกทั้งนั้น

นิพพานจริงมันอยู่ที่กลางหัวใจเรานี้ ไม่ต้องให้ใครมาพิสูจน์ว่านิพพานจริงหรือไม่จริง นิพพานจริงหรือไม่จริง คุณ เวลาหลวงปู่มันบอก “แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ต่อหน้าก็ไม่ถาม” ไม่ต้องถามใคร ถ้าถาม มึงยังโง่ ถ้าถาม มึงยังสงสัยอยู่นะ มันไม่ถามเพราะอะไร เพราะมันเป็นของจริง ของจริงไม่แคร์ ไม่ต้องให้ใครยอมรับ ไม่ต้องให้ใครเห็นด้วย ใอ้เรื่องโลกๆ อย่างมาเห็นด้วย ไม่จำเป็น เราถึงอยู่ของเราได้ เห็นใหม่ เหนือโลก อยู่กับโลก

โลกเหมือนหมา ให้มันเลียปาก ให้มันกระดิกหาง มันมีประโยชน์อะไรกับเรา มันกระดิกหาง มันเลียปากก็เป็นความสุขของมัน เป็นการแสดงออกของมัน แต่ความเป็นจริงของเรา เราต้องให้มันกระดิกหาง ให้มันชมเราหรือ ถ้ามันกระดิกหางขึ้นมาถึงว่า “เออ! นี่เป็นความจริง” มีคนกระดิกหางเยอะๆ เราพอใจหรือ มันไม่ใช่ มันไม่ใช่หรือ มึงกระดิกหางมันก็เรื่องของมึง ถ้าใครกระดิกหาง ใครพอใจ ใครชื่นชม อันนั้นมันก็เป็นบุญกุศลของเขา ถ้าใครมันจะเห่ามันจะหอนมันก็เรื่องของเขา เรื่องของเขาทั้งนั้นนะ

เรื่องของเรามันอยู่ในหัวใจ มันคงที่ของมัน มันพอใจอยู่แล้วถ้ามันคงที่ มันไม่เปลี่ยนแปลง มันเป็นไปไม่ได้ มันอยู่ตามธรรมชาติของมัน นี่มันเห็นสภาวะ คนที่จะเข้ามาถึงตรงนี้ได้มันต้อง ล้มลุกคลุกคลานมาก่อน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี พิสูจน์แล้วพิสูจน์เล่า ล้มลุกคลุกคลานมาทั้งนั้นนะ แล้วเราประพฤติปฏิบัติ สวดสวดกะ บารมีมันอ่อนกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย สร้างมาขนาดนั้นยังรื้อกันทำลายกิเลส

ใช้อย่างเราสวดสวดกะ บารมีมันไม่ถึงอย่างนั้น ถ้าไม่ถึงอย่างนั้น การกระทำมันก็ต้อง ล้มลุกคลุกคลาน คนที่จะเข้าถึงหลักความจริงต้องล้มลุกคลุกคลานมาเกือบทั้งนั้นเลย ว่าเกือบทั้งนั้นเลย จะมีส่วนบ้างก็ขีปนาวุธ น้อยมากที่สร้างบุญญาธิการมาถึงนั่งอาสนะเดียวแล้วบรรลุนิพพานไปเลย มี แต่น้อยมาก คำว่า “น้อยมาก” เพราะต้องสร้างมามาก สร้างมามาก นี่พันธุกรรม สิ่งที่เขาได้สร้างของเขามา พันธุ์ของเขาดี ทุกอย่างเขาดี เขาจะไปได้ดี แต่พันธุ์ของเรามันพันธุ์ที่ไปได้ แต่มันไม่ถึงกับว่ามันจะเจริญงอกงามด้วยธรรมชาติของมัน

มันเจริญงอกงามด้วยศีล สมาธิ ปัญญา ด้วยการรักษา ด้วยการทะนุถนอม ด้วยการมีครูบาอาจารย์ที่ประกอบมันขึ้นมา สิ่งประกอบขึ้นมาต้องล้มลุกคลุกคลานขึ้นมา มันถึงจะเห็นว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก

มันไม่มีอะไรถูกมาจากฟ้าหอก เพราะมันมีวิชาความรู้จริงในหัวใจ ความไม่รู้จริงในหัวใจมันพยายามเปรียบเทียบ แล้วเสียอันหนึ่ง เสียที่ชอบให้คะแนนตัวเองสูงกว่าความเป็นจริง เวลาประพฤติปฏิบัติ พอมันเข้าไปเจอความสงบหรือความว่าง มันก็ว่านิพพานๆ ทั้งนั้น เพราะสิ่งที่ไม่เคยเห็น สิ่งที่ไม่เคยมี มีครูบาอาจารย์ท่านจะติด ท่านจะเคยผ่านอย่างนี้มา ถ้าผ่านอย่างนี้มา เจอสิ่งใด รับรู้แล้วปล่อยวาง รับรู้แล้วปล่อยวาง สร้างเหตุของเราไปเรื่อยๆ พอสร้างเหตุของเราไปเรื่อยๆ เหมือนกับเราขุดดิน เราขุด ความลึก ลึกลงไป ความลึกต่างระดับ มันมีความรู้ลึกต่างๆ กัน จิตมันลงลึกเข้าไปในใจ ลึกเข้าไปต่างระดับ มันจะเห็นเองว่าความตื่นอันนั้นกับความลึกอันนี้มันเทียบเคียงกันแล้วมันเห็นความต่าง มันก็จะปล่อยสิ่งที่ตื่นเข้ามา ใ้มันลึกเข้าไปๆ แต่ถ้าเราขุดเข้าไปถึงระดับหนึ่งแล้วเราเข้าใจว่าสิ่งนั้นเป็นปลายทางแล้ว เรายังไม่ได้ขุดแนวลึกลงไป เราจะไม่รู้หรือว่าสิ่งนั้นถูกหรือผิด

แต่ถ้าเรารู้แล้วปล่อยวาง รู้แล้วปล่อยวาง ตั้งสติไว้กับความรู้สึกเข้าไปบ่อยๆ มันจะลึกเข้าไปๆ มันจะรู้เอง แต่ขณะที่ไม่รู้ มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ คอยบอก อันนี้ก็เป็นครูบาอาจารย์ชี้แนะ เพราะอะไร เพราะเรามีครูมีอาจารย์ ไม่ให้เสียเวลาไง เราไม่ต้องเสียเวลา เราไม่ต้องพิสูจน์เอง สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมานะ เราทำของเราแล้วจะเป็นประโยชน์กับเรา

สังฆกรรม อุโบสถศีล ในการทำอุโบสถสังฆกรรมเพื่อความสะอาดจากภายนอก แล้วมันจะสะอาดจากภายใน ถ้ามันสะอาดจากภายใน ประพฤติปฏิบัติไปมันจะเข้าถึงข้อเท็จจริง ถึงความเป็นจริง

ถ้าเราทำจริง เราจะรื่นเริงอาหาญ มันจะทำความชุ่มชื้น ทำด้วยความเต็มใจ ทำด้วยความชุ่มชื้น ความเต็มใจ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ด้วยความมั่นคง มันจะเข้าถึงภวาสวะ แต่ถ้าทำ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ มันก็สักแต่ว่า ผิวๆ ลูบๆ มันถึงเข้าไม่ถึงความเป็นจริง มันน่าเสียคายของมีอยู่ ในความรู้สึกมันมีอยู่ สัจธรรมมันมีอยู่ ถ้าเราจริงเสียอย่างเดียว มันพิสูจน์ได้จากใจของเราเลย เอวัง